

Transformar el model energètic

El consum mundial d'energia primària no para de créixer i tothom és conscient que el model actual, basat en els combustibles fòssils, té data de caducitat. A més a més, el petroli, el gas natural i el carbó contribueixen a l'escalfament del planeta. És clar, doncs, que tenim un problema. I una part de la solució és preparar-se per a una transformació del model actual cap a un altre encara ple d'incerteses, però que tindrà una de les seves potes en les anomenades energies renovables: l'eòlica, la solar i la biomassa.

Catalunya va començar relativament aviat —a mitjan anys noranta— a promoure les energies renovables, però sense un model clar, sense teixir les aliances necessàries amb el territori i sense posar prou atenció en el paisatge i la biodiversitat del país, ni sensibilitzar-s'hi. Darrerament, en part per necessitat imperiosa, s'ha intentat redreçar les coses, però la cultura del no està molt arrelada.

Aquest número de la revista *Medi Ambient. Tecnologia i Cultura* parteix de la convicció que Catalunya no té més remei que fer una aposta clara i decidida per les renovables, especialment per l'energia eòlica. Però s'ha de fer bé, cercant complicitat i respectant el valor del paisatge. En aquest número s'intenta argumentar que això és possible.

En el primer article, Hans-Josef Fell, un reconegut diputat verd membre del Parlament alemany, explica com l'aposta d'Alemanya per les energies renovables ha contribuït a remuntar la crisi i a generar llocs

de treball. Per la seva banda, Joan Marull, de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, i Enric Tello, professor i investigador del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona, descriuen les relacions espacials que es donen entre els fluxos energètics que mou l'economia i el funcionament ecològic de la matriu territorial com a punt de partida per entendre els vincles entre metabolisme social i medi ambient. Josep Puig, enginyer industrial, activista històric i professor d'energia a la UAB-ICTA, fa un repàs històric de la relació entre els humans, l'energia i les renovables. També argumenta la distinció entre dominar la natura i cooperar amb ella. Seguidament, la secció «Cara a cara» ofereix un diàleg molt ric i entenedor de la situació actual entre Joan Nogué, director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya i catedràtic de geografia humana de la UdG, i Quim Corominas, doctor en enginyeria expert en energies renovables. El físic i periodista Michele Catanzaro ha relatat la conversa.

Finalment, Agustí Maure, director general d'Energia i Mines, i Frederic Ximeno, director general de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat, argumenten els eixos d'unes polítiques públiques que combinin la preservació de la biodiversitat, l'encaix de les diferents sensibilitats territorials i el desplegament de les energies renovables a Catalunya. ●

Lluís Reales

Director de *Medi Ambient. Tecnologia i Cultura*